

Cooperville, Missouri
Maart 1882

Theophil Garrison

‘Hé, Theo, heb je het nieuws al gehoord?’

Theophil Garrison pauzeerde, de tanden van zijn hooivork begraven in een berg hooi, en wierp de zoon van de barbier een zijdelingse blik toe. De magere jongen met de bijnaam Red stond bijna op zijn plaats te dansen op de aangestampte aarden vloer van de stal, een gretige grijns spleet zijn puisterige gezicht. Het moest behoorlijk spannend nieuws zijn, dat Red zo opgewonden was. Theo kon wel wat opwindning gebruiken.

Hij draaide zich naar de jongen om en hield het handvat van de hooivork vast als een wandelstok. ‘Volgens mij niet. Wat is er dan?’

‘Ze komen thuis.’

Zo veel opwindning hoefde nou ook weer niet. De koude rillingen liepen Theo over de rug. Zijn mond werd kurkdroog. Hij begon te beven en verloor zijn greep op de hooivork. Die viel tegen de stalmuur, stuiterde en gleed op de berg stro. Theo wrikte zijn tong los van zijn gehemelte en stootte een zenuwachtig lachje uit. ‘Dat verzin je. Mijn neven hebben een straf van twaalf jaar gekregen voor die poging tot beroving. Ze zijn pas tien jaar weg.’ Hij wist dat, omdat hij evenzoveel jaren voor vier had gewerkt, om goed te maken dat hij zijn oom en tante van hun zoons had beroofd.

‘De staat heeft hun straf bekort wegens goed gedrag.’ De jongen gniffelde. ‘Beetje moeilijk te geloven.’

Claight, Earl en Wilton kennende, was het onmogelijk te geloven.

‘Maar het is waar. Ik beloof het op mama’s graf.’

Reds moeder was niet eens dood. Theo keek de jongen dreigend aan. ‘Je houdt me voor de gek.’

‘Niet waar! Ik stond vlak naast mijn pa toen Sappington vanaf het telegraafkantoor aan de overkant aan kwam rennen en het telegram aan je oom voorlas.’

‘Meneer Sappington weet dat telegrammen persoonlijk horen te zijn.’

Red haalde zijn schouders op. ‘Hij las het alleen maar voor omdat het moest van je oom. Je weet toch dat de oude Boyd zelf geen woord kan lezen.’

Zijn nek voelde stijf en zijn hoofd zwaar, maar Theo slaagde erin schokkerig te knikken. ‘Ja, dat weet ik.’ Niemand in Theo’s familie kon lezen, behalve hij. Hij zou het ook niet hebben gekund als oma Iva hem niet naar school had gestuurd toen hij klein was. Oom Smithers noemde Theo al een watje als hij het omslag van een boek opensloeg. Oom Smithers noemde Theo ook om andere redenen een watje – en erger.

‘Daarom zei je oom dat Sappington het telegram midden in de kapperswinkel hardop moest voorlezen. Iedereen die er was, heeft het gehoord.’

Daaruit volgde dat vanavond elke levende ziel in Cooperville zou weten dat de gebroeders Boyd vanuit de staatsgevangenis onderweg naar huis waren. Theo beet op zijn lip. Hadden de beampten zijn neven nu al vrijgelaten? Jefferson City lag 150 kilometer verderop, maar als de gevangenisdirecteur ze treinkaartjes naar Springfield gaf, konden ze die afstand in een halve dag afleggen. Dan een uur met de postkoets vanaf Springfield, en –

‘Denk je dat ze vergeten zijn dat jij ze op hebt laten pakken, Theo?’

In gedachten hoorde Theo schallend het laatste wat Claight had gezegd voordat de hulpsheriffs hem, Earl en Wilton meenamen. *‘Wacht maar tot we vrijkomen, knul. Hier zul je voor boeten. Boeten zul je!’*

Ze waren het niet vergeten. Theo griste de hooivork van de grond en ramde hem in het stro. ‘Bedankt voor het nieuws over mijn neven, maar ik heb werk te doen, Red. Maak dat je wegkomt.’

De jongen lachte besmuikt. ‘Misschien moet jij ook maar maken dat je wegkomt.’

Theo negeerde zijn steek onder water en ging door met schoon hooi in de stallen leggen. Toen alle stallen weer fris en klaar waren, begaf hij zich naar de aangrenzende veekraal om de paarden te halen. Toen hij het halster pakte van een grote, gespikkelde ruïn werd hij overvallen door een andere herinnering.

Jij hebt het makkelijkste deel, Theophil.’ Earl kortte Theo’s naam nooit af en hij verstond de kunst om *Theophil* te laten klinken als een scheldwoord. *‘Het enige wat jij hoeft te doen, is de paarden uit de stal smokkelen en te zorgen dat ze onder de spoorbrug staan te wachten.’*

Theo was toen weliswaar pas vijftien, maar hij begreep dat ‘smokkelen’ eigenlijk ‘stelen’ betekende, en oma Iva had hem geleerd dat dat fout was. Dat zei hij ook, maar Earl gaf hem een mep tegen de zijkant van zijn hoofd waarvan zijn oren tuitten. *‘We moeten paarden hebben om te ontsnappen na die treinberoving, dus je brengt ze maar mee, heb je me gehoord, Theophil?’*

Theo had het gehoord, hij had zelfs instemmend geknikt, maar hij had het niet gedaan. En zijn neven hadden met tien jaar van hun leven voor zijn verraad betaald.

Hij liet de ruïn met een klopje op de hals de eerste box in en haastte zich terug voor het volgende paard. Reds laatste opmerking – *‘Misschien moet jij ook maar maken dat je wekomt’* – knaagde in Theo’s achterhoofd. Red was jong en geneigd om te praten zonder eerst na te denken, maar deze keer zat er wel iets in.

Theo was van plan om heel ver weg te zijn als de postkoets het stadje binnenreed en Claight, Earl en Wilton voet zetten in de hoofdstraat van Cooperville.

Fairland, Kansas

Grace Cristler

Nog voordat de stofwolk was neergedaald die de wielen van de postkoets en de paardenhoeven op de zandweg hadden opgeworpen, stapte Grace Cristler uit het kleine postkantoorje naar buiten,

de houten stoep op. Met een kanten zakdoekje tegen haar neus en mond gedrukt, knipperde ze snel met haar ogen en liep door de draaikolk van stofdeeltjes naar de zijkant van het gebutste vervoermiddel.

‘Goedemiddag, juffrouw Cristler.’ De koetsier keek grinnikend op haar neer; zijn gebit stak geelwit af tegen zijn woeste baard en vieze gezicht. ‘Stond u naar me uit te kijken?’

Ze liet het zakdoekje zakken. ‘Ja, natuurlijk. Iedereen in de stad verheugt zich op uw wekelijkse postbezorging, meneer Lunger.’ Elke vrijdag om één uur – je kon er oom Philemons pendule gelijk op zetten – hield de postkoets stil voor het postkantoor. Ze vroeg zich vaak af hoe het hem lukte om zo’n nauwkeurig schema aan te houden, gezien de slechte staat van de weg en het aldoor veranderende weer in Kansas. Maar in de drie jaar dat ze nu als postmeesteres van het stadje werkte, had hij haar niet een keer teleurgesteld door te laat te komen.

Lunger gniffelde. Hij reikte onder zijn bankje en haalde een versleten leren tas tevoorschijn waarop *Fairland, Kansas, USA* gestempeld was. ‘Maar ik neem niet aan dat u naar buiten komt rennen uit nieuwsgierigheid naar de post van andere mensen.’ Hij had de brutaliteit om haar een knipoog te geven. ‘U hoopt op een andere brief.’

O, wat vrijpostig om dat te zeggen! Ze fronste.

‘Wanneer verwacht u uw predikant, juffrouw Cristler?’

Haar predikant? Ze perste haar lippen stijf op elkaar en wierp hem haar strengste blik toe.

Hij lachte. ‘Ergens volgende maand, toch?’

Grace hoopte maar dat het stof nog dicht genoeg in de lucht hing om de blos te verbergen die ze ongetwijfeld had gekregen door zijn ongeneemde opmerking. Ze hield van de hechte gemeenschap die al sinds ze heel klein was, haar thuis was, maar moest iedereen – de postbode inclusief! – nou echt op de hoogte zijn van haar persoonlijke zaken?

‘*Mijn oom* verwacht dominee Dille eind april.’ Ze wapperde met het zakdoekje zogenaamd het stof weg, maar het was meer om haar

warme wangen koelte toe te wuiven. ‘De *hele gemeente* kijkt er erg naar uit om kennis met hem te maken.’

Lunger lachte, zijn dichte baard wipte tegen zijn halsdoek. Hij nam zijn haveloze hoed van zijn hoofd en sloeg er twee keer mee op zijn bovenbeen, wat een nieuwe stofwolk opwierp. ‘Goed, goed, dat zal ik ter harte nemen. U bent niet nu al smoorverliefd op de nieuwe predikant.’ Hij drukte de hoed weer op zijn plaats en knipoogde naar haar. ‘Althans, niet erger dan de rest van het stadje. Zo beter?’

‘Ik zal deze zak snel leegmaken en de inhoud vervangen door onze uitgaande post. Moment, alstublieft.’

Zijn lach joeg haar terug het postkantoor in. Met trillende vingers ruilde ze de post en het vergde al haar zelfbeheersing om niet in de stapel te gaan wroeten naar een envelop die aan haar geadresseerd was, van dominee Rufus Dille uit Bowling Green, Missouri.

Met de zak in haar hand haastte ze zich terug naar de postkoets. ‘Alstublieft, meneer Lunger. Rijd voorzichtig. Tot volgende week.’

Zijn ogen fonkelden nog steeds van de pret, maar hij hield zijn gniffelende lippen op elkaar en knikte naar haar. Hij liet de leidsels op de paardenruggen neerkomen en de dieren schoten naar voren.

Grace haastte zich het gebouw in en trok de deur snel achter zich dicht om een tweede stofwolk buiten te houden. Ze dook achter de balie, haar rokken ruisten door haar snelle passen, en stak haar hand uit naar de stapel brieven. Was er een brief van dominee Dille bij? Van... Rufus? Haar hart bonsde als ze alleen al aan zijn voornaam dacht. Natuurlijk moest die er zijn. De afgelopen twaalf weken waren zijn schrijfsels immers met dezelfde regelmaat gekomen als de leveringen van meneer Lunger. Ze speurde in de stapel naar zijn krachtige, mannelijke handschrift.

Meneer Lungers spottende opmerking dat ze naar buiten was komen rennen om haar eigen persoonlijke post op te halen, wekte schuldgevoel in haar. Ze was toch de postmeesteres van het stadje, in een geheime stemming gekozen? Als ze haar eigen wensen boven die van haar klanten stelde, zou ze de mensen die haar benoemd hadden teleurstellen en verraden. Tegen drieën stroomden de meesten bin-

nen om haar te vragen in hun postvakje te kijken. Ze had de plicht hun post daar te plaatsen waar ze hem konden vinden.

Ze stampte met haar voet op de planken vloer. 'Ik moet mijn werk doen.' Ze pakte de hele stapel op, balanceerde hem tegen haar ribbenkast en marcheerde naar de houten vakken achter het loket tegen de noordelijke muur. De middagzon stroomde door het raam naar binnen en bescheen de enveloppen. Ze sorteerde de stapel en stopte de enveloppen in hun vakken. Het was allemaal zo vertrouwd dat ze niet eens naar de nummers op de koperen plaatjes hoefde te kijken om de enveloppen op de juiste plaats te krijgen.

Ze was bijna aan het eind van de stapel toen een vertrouwd handschrift van de voorkant van een envelop haar tegemoet sprong en haar hart wilde salto's maakte. Haar handen bleven liggen, een lach speelde om haar mond. Ze ademde een paar keer snel in en in haar keel borrelde een giechel op. Met langzame, afgemeten stappen liep ze naar de balie en legde de envelop met de voorkant naar boven op het donker bevelkte oppervlak.

Met haar blik strak op haar naam gericht – *Juffrouw Grace Cristler* stond er met zwarte inkt op roomkleurig papier geschreven – dwong ze zichzelf terug te lopen naar de vakken, waar ze de rest van de prentbriefkaarten en brieven sorteerde, langzamer nu en met trillende handen.

Eindelijk kon ze de laatste envelop op zijn plaats schuiven. Ze huppelde naar het loket en drukte de brief van Rufus tegen haar bonzende hart. Het aroma van kruidnagel, dat ze met hem was gaan associëren, steeg op van de knisperende rechthoek. Ze ademde langzaam en diep in, genietend van de geur, voordat ze de envelop weer op het werkblad legde, nu ondersteboven, en haar hand uitstak naar de verzilverde briefopener in een mandje onder de balie.

Net toen ze de punt van de opener onder de flap van de envelop wilde laten glijden, zwaaide de deur van het postkantoor open en stormde de hoedenmaakster van het stadje, Opal Perry, naar binnen. Grace gooide de opener en de envelop in het mandje en lachte de oudere vrouw toe.

‘Goedemiddag, mevrouw Perry. Komt u voor de post?’

Mevrouw Perry trok haar wenkbrauwen op. ‘Kun je een andere reden bedenken waarom ik naar het postkantoor zou komen?’

Vrouwen gingen vaak naar het naaiatelier, de markthal en zelfs de hoedenwinkel om roddels uit te wisselen, maar Grace deed daar nooit aan mee. Ze lachte zenuwachtig. ‘Eigenlijk niet. Ik zal in uw vakje kijken.’

‘Ik ben eigenlijk meer geïnteresseerd in een pakje. Uit Chicago? Ik heb enkele spoelen zijdelint besteld, allemaal in pasteltinten.’

‘Dan moet ik u tot mijn spijt teleurstellen.’ Grace haalde een prentbriefkaart en twee enveloppen uit het vak van de Perry’s en gaf die aan de hoedenmaakster. ‘Meneer Lunger heeft deze hele week geen pakjes meegebracht.’

Mevrouw Perry trok een zuur gezicht en tikte met de post op de houten balie. ‘Ik had zo gehoopt deze week mijn paashoeden in de verkoop te doen.’

Grace keek haar meelevend aan. ‘Misschien kunt u lint hier in de stad kopen? Meneer Benton verkoop lint in het warenhuis.’

‘Dat is lint voor herendassen.’

‘Het gaat toch om zijdelint?’ De dassen van haar oom waren van zijde en de meeste had hij bij het warenhuis naast het postkantoor gekocht.

‘Ja, het lint is van zijde, maar het is voor herendassen bedoeld. Het is zwart.’ Ze maakte een wegwerpgebaar. ‘Welke vrouw wil nou zwart lint op een paashoed? Of op welke lentehoed dan ook?’ De vrouw snoof. ‘Hoe moet ik mijn lentehoeden versieren zonder pastelkleurig zijden lint?’

Grace gaf mevrouw Perry’s rimpelige hand een klopje. ‘Het lint komt vast volgende week. Dan hebt u nog tijd in overvloed om de hoeden voor Pasen af te krijgen.’

‘Nou, kom maar eens gauw een mooi exemplaar uitzoeken, kind.’ Haar blik gleed over het onopgesmukte lijfje van Grace’s bruine jurk. ‘Ik verkoop ook mooie kraagjes, gemaakt door mijn nichten in Boston. Als je een hoed koopt, mag je gratis een frivolitékraagje

uitzoeken. Je wilt toch iets vrouwelijks en opvallends dragen als je predikant voor het eerst de kansel betreedt?’

Grace trok haar hand terug. ‘Mevrouw Perry...’

Een sluwe glimlach deed haar lippen opkrullen. ‘Och, kom. Doe maar niet zo verlegen. Je oom heeft de gemeente verteld dat de nieuwe dominee jong en vrijgezel is. Hij moet een partner hebben. Iedereen weet dat jij de perfecte domineesvrouw zou zijn, aangezien je opgevoed bent door een geestelijke en als zijn assistente dient sinds het overlijden van zijn vrouw tijdens die verschrikkelijke griepepidemie. Is het nu drie of vier jaar geleden?’

‘Vijf.’ Grace had ook geen spijt van de jaren dat ze haar oom had bijgestaan. Haar tante en oom waren altijd zo goed voor haar geweest en hadden haar in huis genomen toen haar ouders stierven. Ze was die twee veel verschuldigd.

‘Ja, vijf. En een echte zegen ben je geweest voor je lieve oom. Maar om een jongere man aan te trekken, moet je een zachter kapsel hebben.’ Mevrouw Perry schudde haar hoofd en klikte met haar tong. ‘Moet je je mooie lokken nou echt zo strak naar achteren kammen?’

Grace liet haar vingertoppen van haar slaap naar de strakke knot in haar nek glijden. Het kostte veel moeite om haar dikke, golvende haar tot een knot te temmen en ze was er altijd trots op geweest dat ze haar kapsel zonder hulp van een moeder of een tante of een zus in elkaar kon flansen. Tot nu toe, dan.

‘De kleur van je haar, net zo vol roodbruin als een esdoorn in de herfst, is zo opvallend. Met een zachter kapsel en een beetje rouge op je wangen zou je bijna knap zijn.’

Bijna? Grace’s wangen werden warm.

‘Niet dat knap noodzakelijk is voor een domineesvrouw. Je lieve tante, God hebbe haar ziel, was een onopvallende vrouw. Maar naar mijn idee zijn geestelijken in de eerste plaats man, en in de tweede dienaren van God.’

In Grace’s ogen was het juist andersom en dat wilde ze net gaan zeggen.

‘Dus als je een minder eh... strenge jurk aantrekt en je gezicht

mooi laat uitkomen met een geplooid hoedje met bloemen en kant, dan is dat aantrekkelijk voor een man. En als je dan zijn aandacht hebt gevangen, kun je hem de mooie eigenschappen laten zien die je tot een goede predikantenvrouw zouden maken.'

Hij kende haar eigenschappen al. Hij wist onderhand alles over haar, dankzij de brieven die ze hem wekelijks had geschreven. Als ze op Rufus' antwoorden af moest gaan, dan keurde hij haar goed. Maar zou hij haar uiterlijk onaantrekkelijk vinden als hij haar voor het eerst zag?

De vrouw gaf Grace over de balie heen een klopje op haar wang. 'Je moet echt volgende week eens bij me langskomen als mijn zending linten is gearriveerd. Dan bedenken we de volmaakte hoed om het hart van je dominee mee te stelen.' Ze pakte haar brieven op en vertrok.

Grace zakte achter de balie neer. Eindelijk! Nu kon ze misschien haar brief lezen. Na het horen van –

De deur ging weer open en er kwamen twee kinderen binnen, die de post van hun vader kwamen halen. Het hele daaropvolgende uur hielp Grace de ene na de andere klant, tot meer dan een derde deel van de vakken leeg was. De klok aan de muur sloeg vijf en Grace sloot de deur af achter de jonge mevrouw Morehead. De rest van de post kon tot morgen wachten, als de mensen hun zaterdagse boodschappen deden. Voorlopig had ze haar eigen post te lezen.

Jefferson City, Missouri

Earl Boyd

Earl hield de bedrukte pagina onder zijn neus en tuurde ernaar. Zwarte hoofdletters dansten langs de bovenkant van het papier. VERVROEGDE VRIJLATING. Mooie woorden waren het. Maar droomde hij? Misschien was het een grap. Bewaarders haalden graag gemene streken uit met de gevangenen. Ze gooiden een handvol zaagsel achter in je hemd of raspten loogzeep in je pap. Hij bracht het blad dichterbij zijn gezicht en bekeek het met samengeknepen ogen.

De gevangenisdirecteur stond aan de andere kant van de ijzeren tralies van Earls cel en snoof. ‘Het is echt. De gouverneur heeft het zelf ondertekend.’

Earl gaapte hem met open mond aan. ‘Word... word ik echt vrijgelaten?’

‘Ja. Jij, je broers en nog drie mannen worden vervroegd vrijgelaten. Maandagochtend om tien uur laten we je gaan. We moeten ruimte maken voor nieuwe gevangenen die uit Topeka hierheen worden gestuurd.’ De man haalde een half opgerookte sigaar uit zijn borstzak en stopte hem onaangestoken in zijn mondhoek. ‘Gelukkig voor jou was je nog heel jong toen je probeerde die trein te overvallen en ervandoor te gaan met het goudtransport. Gouverneur Crittenden heeft besloten dat je geen doorgewinterde crimineel was, maar een jongeman die een verkeerde keuze maakte.’

Earl ging de gouverneur niet tegenspreken, maar hij beoordeelde hem verkeerd. Heel verkeerd. Zeker, hij was nog jong geweest – zeventien nog maar – toen hij en zijn broers de overval beraamden. Maar zelfs toen was hij al gehard. Verkeerde keuzes? Te veel om te tellen. Sommige begaan met zijn broers, andere in zijn eentje. Hij had geweten dat het verkeerde daden waren en had ze toch gepleegd. Hij verdiende elk jaar van de twaalf jaar durende straf die de rechter hem

had opgelegd – en meer. Maar hij zou niets zeggen, nu de vrijheid als een worst voor zijn neus gehouden werd.

‘Ik heb je ouders vanochtend een telegram gestuurd, dus ze weten dat jullie thuiskomen.’

Thuis. Dat was nog eens een prettig woord, een van de eerste die hij had leren spellen toen een grijscharige leraar die zat voor diefstal – een beschuldiging die uiteindelijk niet eens bleek te kloppen, maar toen had de man al vier jaar van zijn leven achter de tralies doorgebracht en niet op school – in de cel aan de overkant van de gang belandde en aanbood Earl te leren lezen. Verveling had hem ertoe gebracht ja te zeggen, maar hij had geen spijt van die keuze, want nu kon hij zijn eigen ontslagpapieren lezen.

Hij ging op de rand van de houten bank zitten die de afgelopen tien jaar zijn bed was geweest. Had ma zijn oude verenmatras bewaard? Hij kon haast niet wachten om weg te zinken in die met dons gevulde zak van grijs met wit gestreepte beddentijk. Hij sloot zijn ogen en blies langzaam zijn adem uit. Thuis... hij ging echt naar huis, samen met zijn grote broer Claight en zijn broertje Wilton.

De echo van de voetstappen van de gevangenisdirecteur op de stenen vloer vertelde hem dat de man was doorgelopen, waarschijnlijk om de andere ontslagbrieven te bezorgen. Earl hield zijn ogen dicht en stelde zich Claight en Wiltons reactie op het nieuws voor. Ze zouden zo opgewonden zijn als twee jachthonden op het spoor van een prairiehaas. Zodra ze in Cooperville aankwamen, zouden ze op jacht gaan. Maar niet op konijnen. Op hun bedrieglijke neef. Hun plannen voor wraak hadden hen tijdens hun lange opsluiting beter gevoed dan de gevangeniskok.

Earl deed zijn ogen weer open en richtte zijn blik op de stenen muur nog geen drie meter van zijn gezicht. Er stond een tiental namen in gekerfd. Hij had de zijne niet toegevoegd hoewel hij die kon schrijven, dankzij zijn leraarvriend. Waarom je naam achterlaten op deze schandelijke plek?

Zijn vingers sloten strak om het papier en hij verfrommelde het in zijn handen – sterke handen, eeltig en met littekens van jaren

ploeteren in de smederij van de gevangenis. Tien jaar... die gluisperd van een Theophil had Earls dromen vertrappt en zijn kans om rijk te worden afgepikt. Zijn broers wilden delen in de wraak, maar daar had hij geen zin in. Elke straffende klap zou door Earls hand worden toegediend. En dus moest hij hun neef Theophil zien te vinden voordat Claught of Wilton de kans kregen.

Hij werd vervuld van innerlijke overtuiging. Hij moest Theophil het eerst vinden.

Fairland, Kansas

Grace Cristler

Met Rufus' brief opgevouwen op het bureau, onder de gele gloed van haar lamp, doopte Grace haar pen in de inkt om een antwoord te schrijven. Maar de pen bleef boven het briefpapier zweven, onzeker hoe ze moest beginnen.

Ze had Rufus' laatste schrijven wel zes keer gelezen voordat ze het postkantoor verliet, en ze had het ding nog een keer doorgenomen toen ze naar de kleine bungalow liep waar ze met haar oom woonde. Terwijl zij en oom Philemon de avondmaaltijd gebruikten, vertelde ze hem iets over de inhoud van de brief, zoals Rufus' bedoeling om tussen 11 en 13 april per wagen aan te komen, en zijn hoop om snel genoeg in te burgeren om de zondag na Pasen zijn eerste preek te kunnen houden. Ze kende nu alle zes alinea's uit haar hoofd en dat betekende dat de nieuwigheid er wel af was. Maar nu, een uur na haar normale bedtijd en vijf uur na de eerste lezing, deed de onder-tekening haar nog steeds trillen.

Oprecht de jouwe,

Rufus

In elke brief voor dit exemplaar, ook als de inhoud zijn stijve formaliteit verloor en een vriendschappelijke toon kreeg, had Rufus

simpelweg ondertekend met *Vriendelijke groeten, Rufus Dille*, wat de hele brief iets zakelijks gaf. Hoewel deze laatste brief in zijn krachtige, schuine handschrift op hetzelfde ongelinieerde papier was geschreven, leek het minder een informatieve boodschap en meer een liefdesbrief, door die ene opmerking: *Oprecht de jouwe...*

'*Uw predikant,*' had meneer Lunger gezegd en Grace had gefronst.

'*Je predikant,*' had mevrouw Perry hem genoemd en Grace had dat in gedachten tegengesproken.

Maar nu... nu stond ze zichzelf toe anders aan hem te denken. Niet als de nieuwe voorganger van de kerk. Niet als de keus van haar oom uit alle jongemannen die afgestudeerd waren aan de Clineburgh Bijbelschool. Zelfs niet als potentiële geliefde, maar als – haar hart sloeg een slag over en een klein geluidje ontsnapte aan haar keel – haar Rufus.

Ze plantte de punt van de pen op het papier en voegde één enkel bezittend woord toe aan de aanhef:

Mijn beste Rufus...

In gedachten schilderde ze een beeld van hem. Lang. Donker haar. Intense ogen van het diepste blauw. Ze schudde haar hoofd. Nee, niet blauw... bruin. Diep, fluwelig bruin, net als de ogen van haar vader. Met een sterk maar gevoelig gezicht, brede handen die zich vol ontferming konden uitstrekken of een verontwaardigde vuist konden maken, en een slanke, maar gespierde bouw. Een heerlijk beeld.

Ze snoof. 'En nu doe je mal.' Zou ze minder om hem geven als hij klein, dik en lelijk was? *Oprecht de jouwe...* ze had bewondering gekregen voor het hart en de ziel van de man die attente brieven schreef en vertelde over zijn verlangen om God te dienen. Nee, zijn uiterlijk deed er niet toe. En toch hield ze dat beeld in haar verbeelding vast toen ze de pen weer indoopte.

Wat heerlijk om je brief te krijgen en te weten dat je reisplannen vaststaan. Ik heb oom Philemon op de hoogte gesteld, zoals je me vroeg, en

hij zei me je te laten weten dat hij onderdak voor je heeft geregeld bij mevrouw Bess Kirby, een lieve weduwe uit onze gemeente die het enige pension van Fairland uitbaat. Dus je hoeft je geen zorgen te maken dat je nog onderdak moet vinden. Dat zou het 'inburgeren' moeten versimpelen. Uiteindelijk zul je een huis voor jezelf willen kopen, maar oom Philemon leek het beter als je eerst met iedereen kunt kennismaken voordat je een huishouding opzet.

Het woord *huishouding* leek van de pagina af te springen. Ze liet haar handpalm op het lijfje van haar jurk rusten om haar razende hartslag te kalmeren. Hoeveel Grace ook van haar oom hield en hoe graag ze hem wilde vergoeden dat hij haar een thuis had gegeven, ze hunkerde ernaar haar eigen plek te hebben. Haar eigen meubels en bezittingen. Haar eigen gezin.

Zou haar droom uitkomen en zou Rufus haar vragen zijn vrouw te worden? En zou hij dan om haar mening vragen als hij eraan toe was om een huis te kopen? Sommige mannen vatten de Bijbelse instructie om hoofd van het gezin te zijn op als een exclusieve verantwoordelijkheid en namen alle beslissingen zonder rekening te houden met wat hun vrouw wilde.

Oom Philemon en tante Wilhelmina hadden niet zo'n relatie gehad en Grace had altijd gehoopt op een huwelijk als dat van hen – liefdevol en respectvol, wat oom Philemon een partnerschap noemde en tante Wilhelmina een wederzijdse roeping. Misschien waren ze door oom Philemons roeping als dominee samen in een bediening geplaatst.

Ze fluisterde: 'Bediening... samen.' Dat vond ze mooi klinken. Ze boog zich over het papier.

Iedereen in de gemeente kijkt uit naar je komst.

Ze pauzeerde en beet op haar onderlip. Was dat een leugentje? Leland Judd, de hoofd-diaken van de kerk, was nog steeds boos omdat oom Philemon zijn neef Irvin niet als nieuwe predikant had aange-

steld. Als ze Rufus vertelde over meneer Judd en zijn neef, zou hij dan bedenkingen krijgen over zijn komst naar Fairland? Oom Philemon geloofde dat meneer Judd zijn boosheid zou laten varen als hij Rufus eenmaal ontmoette. Grace vertrouwde maar op het oordeel van haar oom.

Natuurlijk zal het eerst vreemd zijn om een ander op de kansel te zien staan, waar Philemon Cristler meer dan dertig jaar Gods Woord verspreidde. Heeft hij je verteld dat hij de Evangelische Kerk Fairland al stichtte voordat hier zelfs maar een stad was gevestigd? Waarschijnlijk niet. Hij is heel bescheiden. Maar ik heb er geen moeite mee om je te laten weten dat het stadje naar de kerk is genoemd en dat de eerste inwoners ervoor kozen om te bouwen op het fundament van geloof dat mijn oom had gelegd. Ik vertel je dit niet om op te scheppen, maar om je ervan te verzekeren dat je een gemeenschap zult aantreffen die God kent en de geestelijkheid eerbiedigt. Ik weet zeker dat je je heel snel thuis zult voelen.

‘O, Rufus, ik hoop dat je je thuis zult voelen...’ Onverwacht prikten de tranen. Ze was in Fairland opgegroeid nadat ze als kind van tien hierheen was verhuisd. Ze had gezien hoe haar vriendinnen een vriend kregen, hoe ze onder leiding van oom Philemon hun trouwbelofte aflegden en hoe ze de komst van kinderen in hun leven vierden. Standvastig had ze haar hart bewaakt tegen jaloezie of bitterheid toen de kansen op verkering haar voorbijgingen, en op God vertrouwd om op Zijn volmaakte tijd de juiste man te brengen.

Toegegeven, ze snakke ernaar dat God een beetje haast maakte. Ze was bijna vierentwintig, nauwelijks een meisje meer. In het afgelopen jaar waren haar smeekbeden talrijker geworden en nu leek het erop dat God het gebed van haar hart verhoorde door Rufus Dille naar Fairland te brengen. Rufus, die – hoewel hij haar nog niet in het echt had gezien – zichzelf oprecht de hare had genoemd.

Dit zou waarschijnlijk de laatste brief zijn die ze hem stuurde. Tegen de tijd dat de brief hem bereikte, zouden zijn reisplannen

in het laatste stadium verkeren. Deze brief was dus heel belangrijk. Hij herbergde haar laatste woorden voordat ze hem persoonlijk zou ontmoeten. Ze haalde diep adem en stelde in haar hoofd zinnen op. Sommige leken te brutaal, andere te saai.

Ze zou hem simpelweg de waarheid vertellen.

Vlinders dansten in haar buik. Met trillende hand doopte ze de metalen punt van de pen in de inktpot en maakte met precieze, zorgvuldige halen de brief af.

Ik tel de dagen af tot je in Fairland arriveert, Rufus. Ik weet dat God grootse plannen met je heeft, hier in dit kleine stadje in Kansas, en ik zal zo blij zijn om die werkelijkheid te zien worden.

Totdat we elkaar van aangezicht tot aangezicht zien, verblijf ik –

met vriendelijke groeten,

Grace

Ze blies op de inkt tot hij niet meer glansde. Toen vouwde ze de brief dicht, liet hem in een envelop glijden en verzegelde de flap met dotjes lijm. Ze legde de brief op haar nachtkastje waar ze hem zou zien als ze die ochtend haar ogen opendeed, en stapte in bed. Toen ze haar ogen dichtdeed, kon ze het niet laten om een tevreden zucht te slaken. Ze verwachtte prettige dromen die nacht.

Cooperville, Missouri

Theo

Theo lag op een bed van stro op de hooizolder. De droge, zoete geur van het hooi vulde zijn neusgaten en verjoeg de dierenlucht die opsteeg uit de stallen onder hem. Hij werd warm gehouden door een kriebelige paardendecken en zijn plunjezak met hemden, broeken,

sokken en lange onderbroeken vormde een handig kussen. Hij lag comfortabel. Zo comfortabel als een man kon zijn op een hooizolder midden in de nacht. Maar hij betwijfelde of hij kon slapen, hoe de vermoeidheid ook aan hem trok.

Hij had overwogen om er zonder een woord tegen zijn oom en tante stiekem vandoor te gaan, maar zijn geweten had hem voorgehouden netjes afscheid van hen te nemen. Ze hadden hem immers onderdak verschaft na de dood van oma Iva. Hij was die twee een fatsoenlijk afscheid schuldig. Oom Smithers had het gebaar niet op prijs gesteld. Theo's oren brandden nog van de tirade van zijn oom die eindigde met het bevel zijn huis onmiddellijk te verlaten met zijn laffe, nutteloze, ondankbare hachje. Ook al moest hij daardoor de nacht op een hooizolder doorbrengen, Theo had maar al te blij gehoorzaamd.

Vlak voordat hij de achterdeur uitstapte, had tante Lula hem een pakket met gedroogd rundvlees en de overgebleven maïsbroodjes van het avondeten meegegeven voor op reis. Ze had hem niet gevraagd waar hij naartoe ging. Waarschijnlijk omdat het haar niet kon schelen. Waarom ook? Haar jongens kwamen thuis.

Thuis...

Hij slikte een brok van verlangen in zijn keel weg. De boerderij waar hij met oma Iva had gewoond, zou voor hem altijd thuis blijven. Het maakte niet uit dat hij er al langer weg was dan dat hij er ooit had gewoond. Het maakte niet uit dat iemand anders nu eigenaar van de hoeve was. Daar was oma Iva begraven naast zijn moeder, die bij zijn geboorte was gestorven, en opa Burl. Zijn beste herinneringen lagen daar. Dus daar ging hij naartoe. Jazeker, morgenvroeg, lang voordat de postkoets de stad binnenreed, ging hij naar huis.